

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНТЕРНАТУРИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора Донецького національного
медичного університету, професор

Олександр ТЕРАСИМЕНКО

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

«СТОМАТОЛОГІЯ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність на до дипломному рівні	221 Стоматологія

Розглянуто на засіданні Вченої Ради
факультету інтернатури та
післядипломної освіти Донецького
національного медичного університету
від 21 червня 2022 року
(протокол №7)

Лиман, 2022 рік

РОЗРОБНИКИ: Яров Ю.Ю. – завідувач кафедрою, доцент,
доктор філософії кафедри
інтернатури
лікарів - стоматологів ДНМУ
Юріна Е.О. – асистент кафедри безперервної освіти
лікарів - стоматологів ДНМУ
Турчененко С.О. - асистент кафедри інтернатури лікарів
стоматологів ДНМУ
Гензицька О.С. – доцент, кмед.н. кафедри
інтернатури лікарів - стоматологів
ДНМУ

РЕЦЕНЗЕНТИ: Ткаченко І.М. Зав.кафедри пропедевтики
терапевтичної стоматології
Полтавського державного
медичного університету,
д.мед.н., професор

Силенко Ю.І. Професор кафедри післядипломної
освіти лікарів-стоматологів
Полтавського державного
медичного університету,
д.мед.наук, професор

ВСТУП

Програма розроблена на основі передового світового досвіду підготовки лікарів-стоматологів і сучасних тенденцій щодо визнання пріоритетності приватної стоматологічної практики.

Основне завдання інтернатури за спеціальністю «Стоматологія» - підвищення рівня теоретичної і практичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності. Тривалість – 1 рік. Початок підготовки в інтернатурі - з 01 серпня.

Програма підготовки в інтернатурі представляє єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих й організованих закладом вищої освіти і базами стажування з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, та який ґрунтується на академічній добросовістості, медичній етиці та деонтології, доказовій медицині.

Програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія» складається з двох частин: освітньої та практичної.

Освітня частина інтернатури проводиться на кафедрі інтернатури лікарів-стоматологів, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, та триває три місяці. Програма підготовки передбачає читання лекцій та проведення семінарських занять. Семінар у порівнянні з іншими формами навчання вимагає від лікарів-інтернів досить високого рівня самостійності в роботі з літературою - вміння працювати з декількома джерелами, здійснювати порівняння того, як одне і теж питання викладається різними авторами, робити власні узагальнення і висновки.

На семінарських заняттях лікарі-інтерни на основі практичної роботи і вивчення фахової літератури обговорюють актуальні питання діагностики, етіології, патогенезу, лікування стоматологічних захворювань, помилки й ускладнення, які виникають під час роботи. Комплексність даної форми занять визначається тим, що в ході його проведення поєднуються виступи лікарів-інтернів і викладача; позитивне тлумачення (розгляд) обговорюваної проблеми та аналіз різних, часто дискусійних позицій; роз'яснення (консультація) викладача; поглиблене вивчення теорії та придбання навиків уміння її використовувати в практичній роботі

Лікарі-інтерни приймають участь у роботі науково-практичних конференцій, міських, обласних, міжнародних семінарів, працюють із сучасною медичною літературою, готують презентації

Практична підготовка лікарів-інтернів на базах стажування здійснюється протягом 8 місяців, де інтерни ведуть прийом стоматологічних хворих, удосконалюють професійну майстерність, сучасні методи діагностики, лікування і профілактики.

Підготовка лікарів-інтернів проводиться за індивідуальними навчальними планами, які розробляє куратор лікарів-інтернів за участю головного експерта ДООЗ і викладача закладу вищої освіти на основі примірної програми МОЗ України, затверджуються головним лікарем бази стажування та завідувачем профільної кафедри, де буде навчатися інтерн в освітній частині.

Під час проходження інтернатури молоді спеціалісти мають усі права і

несуть відповідальність за свої дії відповідно до чинного законодавства. Тривалість робочого дня встановлюється відповідно до спеціальності лікаря і регламентується чинним законодавством. Нормативи прийому для лікарів-інтернів за фахом “Стоматологія” плануються відповідно до навчального плану і програми. Облік роботи лікаря-інтерна проводиться згідно із затвердженою обліковою та звітною документацією лікаря-стоматолога.

По закінченню строку підготовки в інтернатурі лікарі-інтерни атестуються для визначення знань і практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» за спеціальністю «Стоматологія» згідно з Порядком, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 березня 2019 року за № 293/33264 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року № 1753).

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» допускаються лікарі-інтерни, які повністю виконали програму підготовки в інтернатурі і навчальний план, а також успішно склали тестовий екзамен ліцензійного інтегрованого іспиту Крок-3. Атестація лікарів-інтернів включає: оцінювання практичної підготовки у формі іспиту з оволодіння практичними навичками та співбесіду зі спеціальності.

Лікарям-інтернам, які одержали позитивні оцінки на Державній атестації, видається сертифікат установленого зразка про присвоєння звання “лікар-спеціаліст” за спеціальністю “Стоматологія”.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Спеціальність 221 «Стоматологія» галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	
Складник системи освіти	Освіта дорослих, післядипломна освіта у сфері охорони здоров'я, спеціалізація (первинна)
Кваліфікація	Професійна кваліфікація Лікар-спеціаліст
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання	Особи, які можуть розпочати підготовку в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія», повинні мати ступінь магістра стоматології (спеціаліста – випуск до 2021 року). Зарахування в інтернатуру проводиться МОЗ України за рейтинговим розподілом – електронним розподілом випускників закладів вищої освіти в інтернатуру за спеціальностями на підставі конкурсного балу – комплексної оцінки досягнень випускника, яка обраховується за результатами показників успішності з точністю до 0,001.
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. У подальшому можуть пройти перепідготовку на циклах вторинної спеціалізації та набути іншу лікарську спеціальність й виконувати відповідні види професійної діяльності. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.

<p>Моніторинг та оцінювання</p>	<p>Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703 № 1254.</p> <p>Передбачені також такі види контролю: самоконтроль, кафедральний, міністерський (Крок 3).</p> <p>Самоконтроль розрахований на самостійне оцінювання лікарями-інтернами якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни: самостійний прийом хворих, заповнення документації, рішення ситуаційних задач, комп'ютерне тестування,</p>
	<p>підготовка мультимедійних презентацій, написання рефератів, підготовка до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3».</p> <p>Кафедральний контроль проводиться з метою оцінювання рівня підготовки лікарів-інтернів у межах дисципліни і здійснюється у вигляді підсумкового контролю.</p> <p>Міністерський контроль призначений для діагностики якості освітнього процесу, визначення міцності засвоєння знань та порівняння реальних результатів навчання з очікуваними відповідно до вимог, зафіксованих у нормативних документах.</p>
<p>Рівень оволодіння</p>	<p>Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від «А» до «D»:</p> <p>А: Має знання, описує .</p> <p>В: Виконує, керує, демонструє під наглядом.</p> <p>С: Виконує, керує, демонструє самостійно.</p> <p>Д: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.</p>
<p>Обсяг програми</p>	<p>Всього 11 місяців (1716 годин).</p> <p>У т.ч. занять на кафедрі: 3 місяці (468 годин).</p> <p>На базі: 8 місяців (1248 годин).</p>

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИН ІНТЕРНАТУРИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 11 місяців (1716 годин).

Початок підготовки в інтернатурі: 1 серпня

Освітня частина (кафедра інтернатури лікарів-стоматологів ДНМУ): три місяці (468 годин) за розкладом

Практична частина (бази стажування): 8 місяців (1248годин).

Мета: забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста за спеціальністю «Стоматологія».

Заїзд 1

Рік навчання	місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В

Заїзд 2

Рік навчання	місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I	Б	Б	Б	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	В

Заїзд 3

Рік навчання	місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	Б	В

III. ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 01. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 03. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 04. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 05. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 06. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 07. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 08. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.).</p> <p>ЗК 09. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 10. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ЗК 11. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p>

	<p>ЗК 12. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ЗК 13. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, до медичної допомоги за міжнародними протоколами.</p> <p>ЗК 14. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.</p>
<p>Професійні компетентності</p>	<p>ПК 01. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції, відповідно до професійних стандартів.</p> <p>ПК 02. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>ПК 03. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати діагноз, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>ПК 04. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>ПК 05. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки з супутніми соматичними захворюваннями.</p> <p>ПК 06. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>ПК 07. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.</p> <p>ПК 08. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.</p> <p>ПК 09. Вміння визначати тактику, методи та надавати екстрену медичну допомогу.</p> <p>ПК 10. Вміння впроваджувати сучасні методи діагностики і лікування.</p> <p>ПК 11. Спроможність вести нормативну медичну документацію.</p>

IV. ЗМІСТ ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬO-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Терапевтична стоматологія

Навчальна мета. Розуміти принципи організації стоматологічної допомоги, знати і виконувати обстеження стоматологічного хворого, вміти визначати діагноз, проводити лікування захворювань зубів і слизової оболонки порожнини рота у дорослих відповідно до професійних стандартів.

Знання	Уміння
<ol style="list-style-type: none">1. Знати основні та допоміжні методи дослідження стоматологічного хворого.2. Знати сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу, клініку, диференційну діагностику і лікування карієсу, помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу.3. Знати етіологію, патогенез запалення пульпи зуба; класифікацію, клініку, диференційну діагностику, методи лікування різних форм пульпіту в дорослих; помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні пульпітів, запобігання та їх усунення.4. Знати етіологію, патогенез, періодонтитів; клініку, диференційну діагностику, методи лікування гострих і хронічних форм періодонтиту; помилки й ускладнення при діагностиці та лікуванні	<ol style="list-style-type: none">1. Вміти провести клінічне та інструментальне обстеження стоматологічного хворого.2. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику карієсу у дорослих.3. Вміти визначати діагноз, проводити лікування пульпіту і періодонтиту у дорослих.4. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику некаріозних уражень твердих тканин зуба у дорослих.5. Вміти застосовувати адгезивну техніку реставрації, сучасні пломбувальні матеріали, ендодонтичні технології та пристосування.6. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хвороб пародонта, проводити професійну гігієну порожнини рота.7. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні

періодонтиту, запобігання та їх усунення.

5. Знати діагностику, лікування і профілактика некаріозних уражень зубів.
6. Знати сучасні відновлювальні та пломбувальні матеріали, адгезивну техніку реставрації, матеріали для заповнення корневих каналів.
7. Знати сучасні уявлення про етіологію, патогенез хвороб пародонта; класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи комплексного лікування хвороб пародонта; помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні хвороб пародонта
8. Знати методи професійної гігієни порожнини рота при хворобах пародонта.
9. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні ушкодження, інфекційні, інфекційно-алергічні захворювання, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- та авітамінозах, захворюваннях крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракові захворювання.
10. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування хейлітів, аномалій та захворювань язика

ушкодження, інфекційні, інфекційно-алергічні захворювання, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- та авітамінозах, захворюваннях крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракові захворювання.

8. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хейлітів, аномалій та захворювань язика.

Практичні навички/компетентності(за спеціальністю «Стоматологія»)

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С	120
2	Електроодонтодіагностика	С	20
3	Пародонтальні діагностичні проби (Писарєва-Шіллера, вакуумна, Парма та ін.)	С	20
4	Спеціальні методи дослідження: <ul style="list-style-type: none"> - цитологічне дослідження - ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія - гальванометрія - апекслокація та ін. 	С	15
5	Обчислення гігієнічних і пародонтальних індексів (Гріна-Вермільйона, Рамфьорда, СРІТN, РМА, ПІ та ін.)	С	15
6	Препарування каріозних порожнин	С	60
7	Пломбування каріозних порожнин усіх класів	С	60
8	Ендодонтична обробка кореневих каналів	С	35
9	Пломбування кореневих каналів	С	35
10	Навчання правилам гігієни порожнини рота	С	20
11	Лікування пульпіту вітальним методом	С	10

12	Лікування пульпіту девітальним методом	С	10
13	Діатермокоагуляція пульпи при пульпіті	С	10
14	Видалення зубного нальоту, каменя (механічним та апаратним методом)	С	50
15	Лікування стоматитів	С	5
16	Місцеве терапевтичне лікування захворювань тканин пародонта	С	20

Дитяча стоматологія

Навчальна мета. Розуміти морфофункціональні особливості структури тканин порожнини рота у дітей, вміти виконати клінічне стоматологічне дослідження дітей різного віку, визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хвороб твердих тканин зубів, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей згідно сучасних рекомендацій.

Знання	Уміння
<ol style="list-style-type: none">1. Знати морфо-функціональні особливості структури тканин порожнини рота у дітей.2. Знати значення факторів ризику розвитку каріозного процесу у дітей різного віку.3. Знати перебіг карієсу, особливості діагностики, лікування і профілактики в різні вікові періоди у дітей, помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів4. Знати пломбувальні матеріали, матеріали для герметизації фісур, для заповнення корневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей.5. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, принципи лікування різних форм пульпіту тимчасових і постійних зубів у дітей.6. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, принципи лікування гострих і хронічних форм запалення пародонта постійних і тимчасових зубів у дітей.7. Знати клініку, діагностику, лікування і профілактика некаріозних уражень зубів у дітей, які виникають в період фолікулярного розвитку.8. Знати значення факторів ризику хвороб тканин пародонта в дітей.9. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи лікування хвороб	<ol style="list-style-type: none">1. Вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо факторів ризику розвитку стоматологічних хвороб у дітей.2. Вміти провести клінічне та інструментальне обстеження дитини з врахуванням Морфо-функціональних особливостей будови тканин порожнини рота.3. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику карієсу у дітей в різні вікові періоди.4. Вміти визначати діагноз, проводити лікування різних форм пульпіту тимчасових і постійних зубів у дітей.5. Вміти визначати діагноз, проводити лікування гострих і хронічних форм запалення пародонта постійних і тимчасових зубів у дітей.6. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику некаріозних уражень твердих тканин зубів у дітей.7. Вміти застосовувати сучасні пломбувальні матеріали, ендодонтичні технології та пристосування у дітей..8. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хвороб пародонта, проводити професійну гігієну порожнини рота дітей.9. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей: травматичні ушкодження слизової оболонки ротової порожнини, вірусні хвороби, прояви гострих вірусних інфекцій на слизовій оболонці

<p>тканин пародонта в дітей.</p> <p>10.Знати залежність розвитку хвороб слизової оболонки рота в дітей залежно від вікових особливостей її структури. Знати класифікацію хворобслизової оболонки порожнини рота у дітей.</p> <p>12. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні ушкодження слизової оболонки ротової порожнини, вірусні хвороби, прояви гострих вірусних інфекцій на слизовій оболонці ротової порожнини, грибкові хвороби, алергічні хвороби слизової оболонки, зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких системних і специфічних хворобах.</p> <p>13. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування аномалій та самостійних хвороб язика і губу дітей.</p> <p>14. Знати методи профілактики стоматологічних хвороб, санації і диспансеризації дітей у стоматології</p>	<p>ротової порожнини, грибкові хвороби, алергічні хвороби слизової оболонки, зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких системних і специфічних хворобах.</p> <p>10.Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику аномалій та самостійних хвороб язика і губ у дітей.</p> <p>11.Вміти організувати санацію і диспансеризацію дітей у стоматолога.</p>
--	--

Практичні навички/компетентності(за спеціальністю « Стоматологія»)

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей	С	120

2	Визначення резистентності емалі (ТЕР-тест)	С	10
3	Обчислення гігієнічних і пародонтальних індексів	С	10
4	Препарування каріозних порожнин	С	60
5	Ендодонтична обробка кореневих каналів	С	25
6	Пломбування кореневих каналів	С	25
7	Пломбування каріозних порожнин усіх класів	С	60
8	Ремінералізуюча терапія	С	20
9	Закриття фісур герметиком	С	10
10	Навчання правилам гігієни порожнини рота	С	10
11	Лікування пульпіту в зубах із незавершеним формуванням кореня	С	5
12	Лікування періодонтиту в зубах із незавершеним формуванням кореня	С	5
13	Лікування пульпіту консервативним методом	С	5
14	Лікування пульпіту вітальним методом	С	5
15	Видалення зубного нальоту, каменя	С	10
16	Місцеве терапевтичне лікування захворювань тканин пародонта	С	10
17	Лікування стоматитів	С	5

Хірургічна стоматологія (в т.ч. дитяча)

Навчальна мета. Розуміти топографічну анатомію щелепно-лицевої ділянки, вміти виконувати обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки, різні види місцевого знеболювання, вміти надати невідкладну стоматологічну допомогу при гострих запальних процесах одонтогенної етіології, травматичних пошкодженнях, кровотечах щелепно-лицевої ділянки, провести диференційну діагностику й визначити показання до госпіталізації при ускладненнях гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології, специфічних запальних процесах, пухлинах і пухлиноподібних утворах кісток, м'яких тканин у щелепно-лицьовій ділянці.

Знання	Уміння
<ol style="list-style-type: none">1. Знати клінічні методи обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки.2. Знати різні види амбулаторного знеболювання в стоматології.3. Знати покази, етапи операції видалення зуба, методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба.4. Знати клініку, диференційну діагностику, лікування запальних хвороб одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.).5. Знати патогенез, клініку, диференційну діагностику ускладнень гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології.6. Знати етіологію, патогенез, клініку, диференційну діагностику, методи лікування лімфаденітів, фурункулів, карбункулів, бешихи, номи.7. Знати диференційну діагностику одонтогенного і риногенного гайморитів.8. Знати методи лікування перфоративного гаймориту,	<ol style="list-style-type: none">1. Вміти провести клінічне обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки.2. Вміти застосувати різні види амбулаторного знеболювання в стоматології.3. Вміти провести просте видалення зуба.4. Вміти провести диференційну діагностику та лікування запальних хвороб одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.).5. Вміти провести диференційну діагностику та визначити показання до госпіталізації при: ускладненнях гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології, лімфаденітах, фурункулах, карбункулах, бешисі, номі, одонтогенному гаймориті.6. Вміти провести диференційну діагностику специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці.7. Вміти провести диференційну діагностику ушкоджень і хвороб скронево-нижньощелепного суглоба.8. Вміти визначити діагноз хвороб слинних залоз.9. Вміти визначити діагноз і провести лікування нейрогенних хвороб обличчя і щелеп.10. Вміти провести хірургічні методи лікування хвороб періодонта, тканин пародонта.11. Вміти надати невідкладну

- нориці гайморової порожнини
9. Знати діагностику, методи диференційної діагностики і лікування специфічних запальних процесів у щелепно-лицьовій ділянці.
 10. Знати диференційну діагностику ушкоджень і хвороб скронево-нижньощелепного суглоба.
 11. Знати діагностику, диференційну діагностику, методи лікування хвороб слинних залоз.
 12. Знати діагностику, диференційну діагностику, методи лікування нейрогенних хвороб обличчя і щелеп.
 13. Знати хірургічні методи лікування періодонтиту, хвороб пародонта.
 14. Знати методи невідкладної допомоги при травматичних ушкодженнях м'яких тканин і кісток щелепно-лицьової ділянки
 15. Знати диференційну діагностику пухлин і пухлиноподібних утворів кісток, м'яких тканин. Методи лікування
 16. Знати хірургічні методи лікування передраку слизової оболонки і шкіри
 17. Знати сучасні методи діагностики новоутворів щелепно-лицьової ділянки
 18. Знати диференційну діагностику злоякісних новоутворів шкіри обличчя, кісток щелепно-лицьової ділянки, слинних залоз.
 19. Знати профілактику, діагностику і лікування вроджених вад розвитку щелепно-лицьової ділянки у дітей.
 20. Знати сучасні уявлення про дентальну імплантацію.

- допомоги при травматичних ушкодженнях м'яких тканин і кісток щелепно-лицьової ділянки
12. Вміти провести диференційну діагностику пухлин і пухлиноподібних утворів кісток, м'яких тканин.
 13. Вміти провести диференційну діагностику злоякісних новоутворів шкіри обличчя, кісток щелепно-лицьової ділянки, слинних залоз

Практичні навички/компетентності (за спеціальністю «Стоматологія»)			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей	С	120
2	Спеціальні методи дослідження: - цитологічне дослідження - ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія	С	20
3	Забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічного досліджень	С	5
4	Визначення чутливої рецепції тканин і органів щелепно-лицьової ділянки	С	5
5	Місцеве знеболювання щелепно-лицьової ділянки	С	100
6	Видалення зубів типовим методом	С	65
7	Видалення зубів атиповим методом	А	10
8	Видалення тимчасових і постійних зубів у дітей	С	50
9	Хірургічне лікування захворювань тканин пародонта	А	5
10	Пластика вуздечки губ, язика, вестибулопластика	А	5
11	Розтин абсцесу і флегмони	С	5
12	Розтин слизової оболонки при перикоронаритах	С	5
13	Зупинка кровотечі при травмах	С	2
14	Зупинка кровотечі з лунки видаленого зуба	С	5
15	Накладання і зняття шин при переломах щелеп	С	2
16	Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба	С	2

17	Застосування транспортних шин згідно з показаннями	С	1
18	Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	С	15

Ортопедична стоматологія.

Навчальна мета. Розуміти функціональну анатомію зубощелепної системи, біомеханіку жувального апарату, функціональну перебудову жувальної системи, вміти провести клінічне обстеження стану зубощелепної системи, вміти провести ортопедичні методи лікування дефектів коронок зубів, зубних рядів, захворювань тканин пародонта, скронево-нижньощелепного суглоба нескладними конструкціями зубних протезів.

Знання	Уміння
<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати функціональну анатомію зубощелепної системи, біомеханіку жувального апарату, функціональну перебудову жувальної системи при патології і після ортопедичного лікування. 2. Знати види і фактори оклюзії, особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. 3. Знати ортопедичні методи в комплексному лікуванні хвороб тканин пародонта. 4. Знати ортопедичні методи відновлення дефектів коронок зубів (вкладками, вінірами, штучними коронками, куковими та штифтовими конструкціями). 5. Знати особливості ортопедичного лікування часткових дистально обмежених дефектів зубних рядів мостоподібними конструкціями. 6. Знати методи надання невідкладної допомоги в ортопедичній стоматології. 7. Знати особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза. 8. Знати ортопедичні методи 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вміти провести клінічне обстеження стану зубощелепної системи. 2. Визначити діагноз дефектів коронокзубів, зубних рядів, захворювань тканин пародонта, скронево-нижньощелепного суглоба. 3. Вміти провести ортопедичні методів комплексному лікуванні хвороб тканин пародонта. 4. Вміти провести ортопедичне лікування та профілактику таких захворювань: <ul style="list-style-type: none"> • підвищене стирання твердихтканин зубів та його ускладнень, • часткова відсутність зубів, • повна відсутність зубів, • захворювання скронево-нижньощелепного суглоба, обумовлені порушеннями в зубощелепній системі. 5. Вміти виготовити незнімні та знімні нескладні конструкції зубних протезів (штифтові зуби, коронки, містковидні протези тощо).

<p>лікування при частковій і повній відсутності зубів знімними протезами, механізми адаптації до них.</p> <p>9. Знати особливості догляду за ортопедичними конструкціями гігієна ротової порожнини під час користування ними.</p> <p>10. Знати основні та допоміжні зуботехнічні матеріали Мати уявлення про сучасні технології виготовлення протезів.</p> <p>11. Знати клініку, діагностику й ортопедичне лікування при підвищеному стиранні твердих тканин зубів.</p> <p>12. Знати об'єм ортопедичних втручань при зубощелепних деформаціях.</p> <p>13. Знати методи ортопедичного лікування хвороб скронево-нижньощелепних суглобів, реабілітації хворих.</p> <p>14. Знати особливості щелепно-лицьового протезування і підготовки хворих до цих втручань, стоматологічну реабілітацію.</p>	
--	--

Практичні навички/компетентності(за спеціальністю «Стоматологія»)

№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С	25
2	Спеціальні методи дослідження: <ul style="list-style-type: none"> - ортопантомографія - 3D рентгенографія - гальванометрія та ін. 	С	5

3	Зняття відбитків щелеп	С	25
4	Усунення травматичної оклюзії при хворобах пародонта, вибіркоче пришліфування зубів	С	10
5	Накладання тимчасових шин	С	5
6	Підготовка коронок зубів до протезування	С	10
7	Препарування зуба під вкладку і моделювання її	С	5
8	Визначення класу дефекту зубних рядів	С	25
9	Визначення жувальної ефективності за Агаповим М. І.	С	25
10	Припасування і фіксація коронок	С	10
11	Припасування і фіксація вінірів	С	5
12	Визначення стану прикусу	С	25
13	Визначення особливостей оклюзії	С	10
14	Оцінка рухів нижньої щелепи	С	10
15	Виконання клінічних функціональних проб	С	10
16	Моделювання куксової вкладки і подальша її фіксація	С	5
17	Корекція незнімних і знімних ортопедичних конструкцій	С	10
18	Зняття коронок	С	10

Ортодонція

Навчальна мета. Розуміти морфологічну і функціональну характеристики фізіологічного прикусу, вміти визначити діагноз аномалії розвитку зубів та прикусу, деформації щелеп, вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо факторів ризику розвитку ортодонтичної патології удітей.

Знання	Уміння
<ol style="list-style-type: none">1. Знати морфологічну і функціональну характеристики фізіологічного прикусу в різні вікові періоди.2. Знати сучасні уявлення про чинники і патогенез зубощелепно-лицьових аномалій.3. Знати морфо-функціональну характеристика патологічних видів прикусу залежно від віку.4. Знати особливості діагностики зубо-щелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод, біометрія діагностичних моделей щелеп, рентгенологічні методи, фото-, антропометрія, функціональні методи).5. Знати загальні принципи і засоби ортодонтичного лікування для усунення місцевих та соматичних порушень.6. Знати клініку, принципи лікування і профілактику аномалій окремих зубів залежно від віку.7. Знати клініку, методи лікування і профілактику аномалій прикусу в різні вікові періоди.8. Знати тактику ортодонтичного лікування підлітків і дорослих.9. Знати особливості ортопедичного лікування зубів і зубних рядів у дітей і підлітків.10. Знати морфо-функціональні зміни зубо-щелепного апарату при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп, стоматологічну реабілітацію хворих.11. Знати методи і засоби профілактики зубо-щелепних аномалій та деформацій у різні вікові	<ol style="list-style-type: none">1. Вміти провести клінічне обстеження хворого.2. Вміти діагностувати аномалії розвитку зубів та прикусу, деформації щелеп.3. Визначити показання до консультації лікаря-ортодонта.

<p>періоди. 12. Знати особливості гігієни порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій у порожнині рота</p>			
Практичні навички/компетентності(за спеціальністю «Стоматологія»)			
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння	Обов'язкова кількість маніпуляцій, медичних процедур (за можливості визначення)
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С	20
2	Спеціальні методи дослідження: - ортопантомографія - 3D рентгенографія	С	5
3	Зняття відбитків щелеп	С	20
4	Оцінка стану прикусу	С	20
5	Усунення факторів ризику розвитку зубо-щелепних аномалій	С	5
6	Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій	С	5
7	Навчання пацієнтів правилам гігієни ротової порожнини і догляду за ортодонтичними конструкціями	С	5
8	Призначення корегувальної міогімнастики при зубо-щелепних аномаліях	А	5
9	Психотерапія для дітей і батьків під час ортодонтичного лікування	А	1
10	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого	А	1
11	Визначення вад розвитку лицьового черепа	С	2
12	Оцінка показань і протипоказань до ортодонтичного лікування з урахуванням віку пацієнта.	С	5

13	Проведення біометрії моделей щелеп	A	5
14	Призначення засобу функціональної корекції патології прикусу	A	5
15	Зішліфовування горбів тимчасових зубів	C	5
16	Фіксація ретейнера	A	2
17	Фіксація ланки еластичного ланцюжка	A	2
18	Корекція вимови	A	2

V. ДОДАТКОВА ПРОГРАМА

№	Назва програми	Обсяг програми (кількість годин)
1	Невідкладні стани на амбулаторному прийомі лікаря-стоматолога	10

VI. ДОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Навчальний план підготовки інтернів в практичній частині інтернатури

№ п/п	Структурні підрозділи	Тривалість у місяцях (годинах)
1	Терапевтичне відділення	2 (312)
2	Дитяча стоматологічна поліклініка або відділення	2 (312)
3	Ортопедичне відділення	1 (156)
4	Ортодонтичний кабінет	1 (156)
5	Хірургічне відділення (для дорослих і дітей).	2 (312)
	ВСЬОГО	8 (1248)

**Навчальний план підготовки інтернів в освітній частині
інтернатури на базі кафедри інтернатури лікарів-стоматологів
ДНМУ**

Код курсу, розділу	Назва курсу	Всього годин	Вид заняття	
			Лекції	Семинари
1	Терапевтична стоматологія	180	4	176
2	Дитяча терапевтична стоматологія	77	4	73
3	Хірургічна стоматологія	73		73
4	Ортопедична стоматологія	73		73
5	Ортодонтія	37		37
6	Додаткові програми	10		10
Всього		450	8	442
7	Проміжна атестація	6		
8	Крок 3	6		
9	Атестація	6		
ВСЬОГО		468		

**Рекомендований зміст освітньої частини навчальної програми
інтернатури за спеціальністю «Стоматологія»**

Коди курсу, розділу, теми	Назва курсу, розділу, теми
1.	Терапевтична стоматологія.
1.1.	Карієсогенна ситуація у порожнині рота. Методи її виявлення та усунення.
1.2.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування карієсу зубів.
1.3.	Методи ізоляції окремих зубів та зубних рядів
1.4.	Відновлювальні та пломбувальні матеріали.
1.5.	Естетичні реставрації та відновлення функції при лікуванні карієсу зубів

1.6.	Помилки та ускладнення при діагностиці та лікуванні карієсу зубів.
1.7.	Ендогенна та екзогенна профілактика карієсу зубів.
1.8.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування пацієнтів з патологією пульпи.
1.9.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування пацієнтів з патологією періодонта.
1.10.	Формування ефективного ендодонтичного доступу, медикаментозна обробка корневих каналів при лікуванні ускладнень карієсу зубів
1.11.	Обтурація корневих каналів. Кореневі пломбувальні матеріали.
1.12.	Помилки та ускладнення при діагностиці та лікуванні ускладнень карієсу зубів
1.13.	Основи технології відбілювання зубів. Естетична стоматологія.
1.14.	Сучасні уявлення про етіологію і патогенез захворювань пародонту.
1.16.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування гінгівітів
1.17.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування пародонтитів.
1.18.	Медикаментозне лікування захворювань пародонту.
1.19.	Хірургічні методи лікування захворювань пародонту.
1.20.	Підтримуюче пародонтологічне лікування захворювань пародонту
1.21.	Професійна гігієна порожнини рота та її значення.
1.22.	Комплексна профілактика захворювань органів порожнини рота і організму в цілому.
1.23.	Особливості морфо-функціональної будови СОПР. Характеристика елементів ураження СОПР. Травматичні та виразково-некротичні пошкодження слизової оболонки рота.
1.24.	Зміни слизової оболонки порожнини рота при екзогенних інтоксикаціях. Захворювання язика та губ.
1.25.	Прояви специфічних захворювань (сифіліс, туберкульоз) у порожнині рота. Прояви СНІДу у порожнині рота
1.26.	Пошкодження слизової оболонки порожнини рота при дерматозах. Прояви загальносоматичних захворювань в порожнині рота.
1.27.	Прояви алергійних та системних захворювань у порожнині рота .
2.	Дитяча терапевтична стоматологія.
2.1.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування карієсу зубів у дітей.
2.2.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування захворювань пульпи зубів у дітей.
2.3.	Клінічні форми, критерії діагностики, диференційна діагностика та протоколи лікування захворювань періодонту у дітей.
2.4.	Некаріозні ураження твердих тканин зубів
2.6.	Запальні захворювання щелепно-лищевої ділянки у дітей.
2.7.	Індивідуальна гігієна порожнини рота у дітей
2.8.	Професійна гігієна порожнини рота у дітей

2.9.	Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки у дітей.
2.10.	Вродженні та набуті дефекти, деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей.
2.11.	Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба у дітей
2.12.	Захворювання пародонту у дітей.
2.13.	Захворювання слизової оболонки у дітей
2.14.	Ускладнення що виникають у практиці дитячого лікаря-стоматолога
3.	Хірургічна стоматологія (в т.ч. дитяча)
3.1.	Місцеве знеболення в амбулаторній стоматології
3.2.	Операція видалення зуба.
3.3.	Запальні процеси щелепно-лицьової ділянки одонтогенного та не одонтогенного походження.
3.4.	Захворювань слинних залоз
3.5.	Захворювання скронево-нижньощелепного суглобу.
3.6.	Неврогенні захворювання щелепно-лицевої області.
3.7.	Травми м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої області.
3.8.	Онкологічна настороженість. Преканцерози.
3.9.	Базові аспекти дентальної імплантації
3.10.	Ускладнення що виникають у практиці лікаря-стоматолога-хірурга
4.	Ортопедична стоматологія
4.1.	Функціональна анатомія зубо-щелепної системи. Біомеханіка жувального апарату.
4.2.	Особливості клінічних, лабораторних та функціональних методів обстеження пацієнтів в клініці ортопедичної стоматології
4.3.	Відновлення дефектів коронок зубів вкладками.
4.4.	Відновлення цілісності зубних рядів не знімними ортопедичними конструкціями
4.5.	Відновлення цілісності зубних рядів умовно знімними ортопедичними конструкціями та інші види протезування з опорою на дентальні імпланти
4.6.	Відновлення цілісності зубних рядів знімними ортопедичними конструкціями
4.7.	Ортопедичні методи в комплексному лікуванні захворювань тканин пародонту
4.8.	Методи ортопедичного лікування захворювань скронево-нижньощелепних суглобів.
4.9.	Матеріали та особливості їх використання в ортопедичної стоматології.
4.10.	Особливості догляду за ортопедичними конструкціями і гігієна ротової порожнини при користуванні ними.
5.	Ортодонтія
5.1.	Етіологія та патогенез зубо-щелепних аномалій. Рентгенологічна та

	функціональна діагностика в ортодонтії.
5.2.	Методи усунення аномалій окремих зубів та зубних рядів.
5.3.	Методи усунення сагітальних, вертикальних та трансверзальних патологій прикусу
5.4.	Незнімна ортодонтична апаратура
5.5.	Профілактика зубощелепних аномалій у різні вікові періоди. Раннє ортодонтичне лікування.
6.	Додаткова програма
6.1.	Невідкладні стани на амбулаторному прийомі лікаря-стоматолога

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кириленко І.І. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: навч. посіб./ І.І.Кириленко, І.В.Палійчук, М.М.Рожко. - К.: ВСВ «Медицина», 2016.- 352 с.
2. Маланчук В.А. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія у двох томах. Том 2: підруч. [для студ. стомат. факультетів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, хірургів-стоматологів, щелепно-лицевих хірургів-пластиків] / В.А. Маланчук, И.П. Логвиненко, Т.О. Маланчук. – К.: Логос, 2011.- 608с.
3. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія у двох томах. Том 1: [підруч. для студ. стомат. факультетів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, хірургів-стоматологів, щелепно-лицевих хірургів-пластиків] / В.О. Маланчук. – К.: Логос, 2011. – 669с.
4. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: [навч. посібник для лікарів-інтернів і лікарів-курсантів закл. (факульт.) післядипломної освіти] / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. – К.: ВСВ Медицина, 2013.-224с.
5. Стоматологія: підручник: У 2 книгах. - Кн. 1: / [Рожко М.М., Попович З.Б., Куроєдова В.Д. та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013.- 872с.
6. Стоматологія: підручник: У 2 книгах. - Кн. 2: / [Рожко М.М., Кириленко І.І., Денисенко О.Г.. та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013.- 992с.